

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

15. FUNKČNÍ OBDOBÍ

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

86. USNESENÍ

z 18. schůze konané dne 29. dubna 2026

k akceleračním zónám a souvisejícímu vymezování akceleračních oblastí pro obnovitelné zdroje energie

Po úvodních informacích Jaromíra Wasserbauera, zástupce Ministerstva životního prostředí ČR, Reného Neděly, zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Josefa Morkuse, zástupce Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Hany Vanické, zástupkyně petičního výboru Petice „Chraňme naše domovy a naši krajinu“, po zpravodajské zprávě senátora Jaroslava Chalupského a po rozpravě

VÝBOR

- I. bere na vědomí** otevřený dopis s podněty ke zvážení pro zapracování do legislativy akceleračních oblastí;
- II. zdůrazňuje**, že zpětná vazba z regionů je pro vládu cenným nástrojem k méně problematickému a násilnému zavádění změn;
- III. žádá** vládu, aby respektovala vůli místních samospráv;
- IV. podporuje** požadavek na úpravu legislativy akceleračních oblastí tak, aby zásadně nepoškozovala život obyvatel v obcích, nebo poskytovala adekvátní kompenzace;
- V. doporučuje** vládě vytvořit pracovní skupinu, které by se účastnili autoři otevřeného dopisu, a která by se vypořádala s předloženými podněty k nápravě;
- VI. pověřuje** předsedu výboru senátora Zbyňka Linharta, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu Parlamentu ČR.

Zbyněk Linhart v. r.
předseda výboru

Jaroslav Chalupský v. r.
zpravodaj výboru

Petr Vícha v. r.
ověřovatel výboru

Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

Senát Parlamentu České republiky
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 Praha 1 – Malá Strana

K rukám: předsedy Ing. Zbyňka Linharta

Věc: Podnět k projednání postupu vymezení akceleračních oblastí pro obnovitelné zdroje energie ve Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu České republiky

Vážený pane předsedo,
vážené paní senátorky, vážení páni senátoři,

obracíme se na Vás jako petiční výbor celostátní petice „Chraňme naše domovy a naši krajinu“, která byla adresována vládě České republiky a následně postoupena k vyřízení Ministerstvu životního prostředí.

Petice, podpořená více než čtrnácti tisíci signatáři z celé České republiky, upozorňuje na možné dopady současného nastavení legislativy a procesů souvisejících s rozvojem obnovitelných zdrojů energie – zejména větrných elektráren – na zdraví obyvatel, krajinu, hodnotu majetku, práva vlastníků nemovitostí a na postavení územních samospráv.

V souvislosti s projednáváním této problematiky jsme se seznámili také s postupem přípravy Změny č. 2 Územního rozvojového plánu, v jehož rámci mají být vymežovány tzv. akcelerační oblasti pro obnovitelné zdroje energie.

Petiční výbor si je vědom významu rozvoje obnovitelných zdrojů energie a potřeby posilovat energetickou bezpečnost státu. Současně se však domníváme, že proces vymežování těchto oblastí by měl probíhat transparentním způsobem a s plným respektem k právům obcí, veřejnosti i k ochraně životního prostředí.

Dovoluujeme si proto upozornit na několik zásadních otázek, které podle našeho názoru vyžadují širší odbornou a parlamentní diskusi.

I. Rozpor mezi deklarovanou a skutečnou účastí veřejnosti

Z dopisu Ministerstva pro místní rozvoj k přípravě Změny č. 2 Územního rozvojového plánu vyplývá, že při zpracování návrhu akceleračních oblastí „**není vzhledem ke stanovenému harmonogramu prostor pro diskusi s obecními samosprávami či veřejností**“.

To znamená, že návrh akceleračních oblastí je připravován bez účasti obcí a veřejnosti a jejich zapojení přichází až ve fázi veřejného projednání již hotového návrhu.

Takový postup je v rozporu s principy účasti veřejnosti na rozhodování o životním prostředí podle Aarhuské úmluvy (č. 124/2004 Sb. m. s.), která vyžaduje, aby veřejnost měla možnost se účinně zapojit již ve fázi, kdy jsou ještě otevřeny všechny varianty řešení.

II. Omezení role územních samospráv

Územní rozvojový plán je podle stavebního zákona nadřazeným nástrojem územního plánování a jeho závěry jsou závazné pro zásady územního rozvoje krajů i pro územní plány obcí.

Pokud budou akcelerační oblasti vymezeny na celostátní úrovni bez reálné účasti obcí na jejich přípravě, mohou být obce fakticky postaveny do situace, kdy nebudou schopny ve svých územních plánech rozhodnutí státu změnit.

Takový postup vyvolává otázky z hlediska ústavně garantovaného práva na samosprávu podle čl. 8 a čl. 101 Ústavy České republiky a rovněž z hlediska principu subsidiarity vyplývajícího z Evropské charty místní samosprávy.

III. Vztah mezi strategickým posouzením SEA a individuálním posouzením EIA

Ministerstvo ve své odpovědi uvádí, že akcelerační oblasti budou posuzovány prostřednictvím strategického posouzení vlivů na životní prostředí (SEA).

Je však třeba zdůraznit, že SEA je koncepční nástroj určený k hodnocení politik a plánů na obecné úrovni. Nemůže nahradit detailní posouzení konkrétních projektů větrných elektráren v konkrétních lokalitách.

Evropské právo přitom vyžaduje zachování plné aplikace směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí (2011/92/EU), směrnice o stanovištích (92/43/EHS) a směrnice o ptácích (2009/147/ES). Směrnice RED III umožňuje zjednodušení povolovacích procesů pro obnovitelné zdroje energie, avšak nikoli oslabení environmentálních kontrol ani nahrazení individuálního posuzování pouze koncepčním hodnocením.

IV. Zkušenosti z praxe ukazující limity současného systému

Obavy občanů nejsou pouze hypotetické, ale opírají se o konkrétní zkušenosti z praxe.

V případě projektu větrných elektráren v lokalitě Maletín – Javoří byly identifikovány rozpory mezi dokumentací zjišťovacího řízení EIA (plná EIA nebyla nařízena – občané nemohli podat připomínky) a skutečným umístěním zařízení, kdy hluková studie vycházela z větší vzdálenosti turbín od obytné zástavby, než odpovídalo reálnému provedení stavby ve vzdálenosti 483 m.

Občané z celé obce Javoří jsou obtěžováni nadlimitním hlukem a vibracemi. Na jejich stížnosti úřady nereagují tak, že by celou věc na místě prošetřily, ale naopak problémy občanů bagatelizují. Žádosti občanů nejsou adekvátně řešeny na KHS, DESÚ ani na MŽP. Co mají občané dělat, aby jim stát pomohl?

Dalším příkladem je projekt větrného parku „Zelená koncepce Kosina“ v blízkosti Rehabilitačního ústavu Kladruby. Nejbližší turbína je zde plánována ve vzdálenosti 1,19 km od areálu lůžkového zdravotnického zařízení celostátního významu. Dokumentace EIA neobsahuje autorizované hodnocení zdravotních rizik pro ústav jako citlivý receptor podle nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

Splnění hlukových limitů pěti větrných turbín o výšce přes 200 m a ve vzdálenosti 800 m od obytné zástavby je podmíněno pouze softwarovým omezením výkonu turbín. Stroboskopický efekt dosahuje až trojnásobku počtu dní povolených limity obtěžování v Německu. Dokumentace EIA v tomto případě neprokazuje absenci negativních vlivů na zdraví hospitalizovaných pacientů ani na kvalitu léčebného prostředí. Rehabilitační ústav, obce a občané se stále mohou v procesu plně EIA bránit.

To ale není vše. Ve stejné lokalitě se najednou objevilo řízení u DESÚ pro 200 m vysokou turbínu ve stejné vzdálenosti od ústavu, která nemá ani zjišťovací řízení u EIA. V rozdělovníku DESÚ Rehabilitační ústav Kladruby opět chybí. A navíc...

Zdroj: Limity veřejných zájmů pro VTE, VÚK – MŽP.
<https://experience.arcgis.com/experience/b1442968c043496fa635698519cc1f99>

Jak je uvěřitelné, že výstavba v akceleračních oblastech zohlední místní podmínky a citlivé receptory podle nařízení vlády, když na mapě limitů veřejných zájmů pro VTE přímo na Rehabilitačním ústavu Kladruby svítí „území zelená“, kde je konflikt s ochranou jiných veřejných zájmů oproti rozvoji obnovitelných zdrojů minimální?

Tyto příklady ukazují, že formální existence procesů posuzování dopadů sama o sobě nezaručuje dostatečnou ochranu veřejného zdraví a kvality životního prostředí.

V. Ochrana evropsky významných lokalit a dalších veřejných zájmů

Při plánování akceleračních oblastí je nezbytné věnovat mimořádnou pozornost ochraně lokalit soustavy Natura 2000 a dalších environmentálně citlivých území. Podle čl. 6 směrnice o stanovištích musí být každý projekt, který může ovlivnit evropsky významnou lokalitu, podroben přísnému posouzení dopadů a stát musí prokázat, že nedojde k negativním vlivům na chráněné druhy a stanoviště.

Stejně tak je nutné zohlednit ochranu krajinného rázu, kulturního dědictví a dalších veřejných zájmů, které mohou být výstavbou velkých energetických zařízení významně dotčeny.

VI. Výzva k revizi postupu a zahájení odborného dialogu

Petiční výbor je přesvědčen, že otázka vymezení akceleračních oblastí představuje zásadní zásah do práv obcí, kvality života obyvatel i podoby české krajiny na desítky let dopředu.

Domníváme se proto, že je ve veřejném zájmu, aby byl současný postup při přípravě akceleračních oblastí přehodnocen a aby byla zahájena otevřená odborná diskuse mezi státní správou, samosprávami a zástupci občanské veřejnosti.

Vzhledem k významu této problematiky si dovoluujeme požádat Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu České republiky, aby se otázkou vymezení akceleračních oblastí a jejich dopadů na životní prostředí, krajinu a práva obcí zabýval.

Domníváme se, že diskuse v Senátu může přispět k nalezení vyváženého řešení, které bude respektovat jak energetické cíle státu, tak ochranu životního prostředí, krajiny a práva obyvatel dotčených území.

Petiční výbor je připraven se takového jednání kdykoliv zúčastnit a poskytnout součinnost při hledání vyváženého řešení této problematiky.

S úctou k domovu a krajině

Petiční výbor
Petice „Chraňme naše domovy a naši krajinu“

Zmocněnec oprávněný zastupovat petiční výbor:
Mgr. Hana Vanická, Dobešov 5, 394 94 Černovice, nar. 15.8.1974, ID datové schránky: uaiadjt

V Černovicích dne 15.3.2026

Dodejka datové zprávy

Předmět: Podnět k projednání postupu vymezení akceleračních oblastí pro obnovitelné zdroje energie ve Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu České republiky
ID zprávy: 1664288678
Typ zprávy: Veřejná datová zpráva
Stav zprávy: Dodaná

Odeslatel: Hana Vanická, Dobešov 5, 39494 Černovice, CZ
ID schránky: uaiadjt
Typ schránky: Fyzická osoba
Odesílající osoba: Oprávněná osoba

Adresát: Česká republika - Kancelář Senátu, Valdštejnské náměstí 17/4, Malá Strana, 11800 Praha 1, CZ
ID schránky: 44iaejj
Typ schránky: Orgán veřejné moci

Zmocnění: Nezádáno
Naše čís. jednací: Nezádáno
Naše spisová zn.: Nezádáno
Vaše čís. jednací: Nezádáno
Vaše spisová zn.: Nezádáno
K rukám: Výbor ŽP předseda Ing. Linhart
Do vlastních rukou: Ano

Události zprávy:

15.3.2026 v 15:07:37 EV0: Datová zpráva byla podána.
15.3.2026 v 15:07:38 EV5: Datová zpráva byla dodána do datové schránky příjemce. Je-li příjemcem datové zprávy orgán veřejné moci vystupující v postavení orgánu veřejné moci, byla datová zpráva tímto okamžikem doručena.

PROTOKOL O POČTU PODPISŮ PETICE

„CHRAŇME NAŠE DOMOVY A NAŠI KRAJINU“

**celostátní petice proti nekontrolované výstavbě VTE a FVE v České republice
(ZA REVIZI ZÁKONA č. 249/2025 Sb.)**

- adresovaná Vládě České republiky podle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním
- ZA REVIZI ZÁKONA č. 249/2025 Sb., zákon o urychlení využívání některých obnovitelných zdrojů energie a o změně souvisejících zákonů, účinného od 1. 8. 2025.

Petiční výbor ve složení:

Ing. Milada Chytilová, Mlýnská 454, 751 14 Dřevohostice, nar. 31.7.1964

Michal Ryšavý, DiS., Stonařov 370, 588 33 Stonařov, nar. 21.8.1980

Mgr. Hana Vanická, Dobešov 5, 394 94 Černovice, nar. 15.8.1974

ZPŮSOB SBĚRU PODPISŮ

Podpisy byly shromažďovány kombinovanou formou:

listinnou formou na podpisových arších

elektronicky prostřednictvím oficiálního státního petičního portálu:

<https://portal.gov.cz/e-petice/1534-chranme-nase-domovy-a-nasi-krajinucelostatni-petice-proti-nekontrolované-vystavbe-vte-a-fve-v-ceske-republiceza-revizi-zakona-c-2492025-sb>

PŘEHLED POČTU PODPISŮ

Forma sběru	Počet platných podpisů
Listinné podpisové archy	10.528
Elektronická petice	3.532
Celkový počet podpisů	14.060

PROHLÁŠENÍ

Petiční výbor prohlašuje, že uvedené počty odpovídají skutečnému stavu ke dni předání petice.

Podpisy byly shromažďovány v souladu se zákonem č. 85/1990 Sb., o právu petičním.

Listinné podpisové archy i elektronický export dat jsou přiloženy jako součást předání.

Tento protokol je vyhotoven jako souhrnný dokument potvrzující celkový počet signatářů petice.

V Černovicích dne 5.3.2026.

Zmocněnec oprávněný zastupovat petiční výbor:

Mgr. Hana Vanická, Dobešov 5, 394 94 Černovice, nar. 15.8.1974, ID datové schránky: uaiadjt

Dodejka datové zprávy

Předmět: Podání petice "CHRAŇME NAŠE DOMOVY A NAŠI KRAJINU" celostátní petice proti nekontrolované výstavbě VTE a FVE v České republice (ZA REVIZI ZÁKONA č. 249/2025 Sb.)
ID zprávy: 1659921512
Typ zprávy: Veřejná datová zpráva
Stav zprávy: Dodaná

Odesílatel: Hana Vanická, Dobešov 5, 39494 Černovice, CZ
ID schránky: uaiadjt
Typ schránky: Fyzická osoba
Odesílající osoba: Oprávněná osoba

Adresát: Úřad vlády České republiky, nábřeží Edvarda Beneše 128/4, Malá Strana, 11800 Praha 1, CZ
ID schránky: trfaa33
Typ schránky: Organ veřejné moci

Zmocnění: Nežadáno
Naše čís. jednací: Nežadáno
Naše spisová zn.: Nežadáno
Vaše čís. jednací: Nežadáno
Vaše spisová zn.: Nežadáno
K rukám: Vláda České republiky
Do vlastních rukou: Ano

Události zprávy:

5.3.2026 v 13:25:23 EVO: Datová zpráva byla podána.
5.3.2026 v 13:25:23 EV5: Datová zpráva byla dodána do datové schránky příjemce. Je-li příjemcem datové zprávy orgán veřejné moci vystupující v postavení orgánu veřejné moci, byla datová zpráva tímto okamžikem doručena.
